

پروتکل اجرایی

پویش ملی #نه_به_تصادف!

ایمنی و سلامت سفر

(V04-Universities)

اسفند ۱۴۰۳

مرکز اطلاع‌رسانی و روابط عمومی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

نه_به_تصادف

پویش ایمنی و سلامت سفر

مقدمه:

این پویش با بهره‌گیری از ابزارهای مختلف آموزشی و رسانه‌ای و همکاری همه‌جانبه نهادهای دولتی و غیردولتی، می‌تواند تأثیر قابل توجهی در کاهش تصادفات و بهبود فرهنگ رانندگی ایمن در کشور داشته باشد. هدف ما "نجات جان انسان‌ها و کاهش بار اقتصادی و اجتماعی ناشی از تصادفات" و در یک کلام کاهش تصادفات و کاهش مصدومیت و مرگ و میر ناشی از تصادفات است. این در قالب پویش ملی

"#نه_به_تصادف! ایمنی و سلامت سفر در اسفند ۱۴۰۳ و فروردین ۱۴۰۴ خواهد بود.

نه_به_تصادف

پویش ایمنی و سلامت سفر

فهرست

۲	..... بیان مسئله	(۱)
۲	..... مخاطبان پویش	(۲)
۲	..... متولی پویش	(۳)
۲	..... اهداف پویش	(۴)
۷	..... کانال‌های اطلاع‌رسانی پویش	(۷)
۷	..... جدول زمانی اجرا	(۸)
۸	..... شاخص‌های کلیدی ارزیابی عملکرد	(۹)

نه_به_تصادف

پویش ایمنی و سلامت سفر

۱) بیان مسئله

تصادفات ترافیکی یکی از اصلی‌ترین چالش‌های سلامت و اجتماعی محسوب می‌شوند؛ به طوری که سالانه موجب مرگ و میر هزاران نفر و آسیب‌های جسمی و روانی گسترده به جامعه، به‌ویژه جمعیت فعال می‌گردند. این مسئله نه تنها باعث اتلاف منابع انسانی و اقتصادی می‌شود، بلکه بار زیادی به نظام سلامت وارد می‌نماید. مطابق گزارش سازمان پزشکی قانونی ایران، تنها در سال ۱۴۰۲، تعداد مرگ و میر ناشی از تصادفات به ۲۰,۰۴۵ نفر رسید که نسبت به مدت مشابه، حدود ۲۸ درصد افزایش داشته است. با توجه به افزایش تلفات ناشی از تصادفات و ضرورت کاهش آن‌ها، "پویش ملی #نه به تصادف!!" با هدف **کاهش تصادفات و کاهش مصدومیت و مرگ و میر ناشی از تصادفات** در کشور طراحی شده است.

۲) مخاطبان پویش

- رانندگان وسایل نقلیه شخصی و همچنین رانندگان بخش حمل و نقل عمومی (اعم از ناوگان ترابری و مسافری) به عنوان افرادی که در جاده‌های عمومی رانندگی می‌کنند.
- کودکان به عنوان آسیب‌پذیرترین گروه سنی در حوادث.
- نوجوانان و جوانان به عنوان گروهی مهم و به‌ویژه آسیب‌پذیر که ممکن است فاقد تجربه باشند یا رفتارهای پرخطر داشته باشند و بیشترین مرگ و میر هم در این گروه اتفاق می‌افتد.
- موتورسواران (و دوچرخه‌سواران) به عنوان گروه‌های پرخطر که در شهر، حاشیه شهر و جاده‌ها تردد دارند.
- سیاست‌گذاران، قانون‌گذاران و نهادهای دولتی (مجریان قوانین، وزارت راه و شهرسازی، پلیس راهور) برای حمایت از مقررات ایمنی جاده‌ها و اجرای قوانین برای ارتقای ایمنی به‌طور کلی، تشویق همه به آگاهی از محیط اطراف خود.

۳) متولی پویش

وزارت بهداشت با هماهنگی و همکاری همه سازمان‌های مرتبط (پیوست شماره ۱).

نه به تصادف

۴) اهداف پویش

پویش "#نه به تصادف!" با ترکیب "دسترس به آموزش"، "قدرت رسانه‌ها"، "مشارکت‌های ملی، استانی و محلی" و "استفاده از پیشرفت‌های تکنولوژیکی"، می‌تواند تأثیر زیادی در کاهش تصادفات رانندگی، مصدومیت و مرگ و میر ناشی از آن داشته باشد. استمرار و پیگیری مداوم، اساس حفظ روند و دستیابی به تغییرات پایدار است.

اهداف مورد انتظار:

۱. کاهش تصادفات و کاهش مصدومیت و مرگ و میر ناشی از تصادفات: هدف اصلی این پوش کاهش آمار تصادفات و کاهش مرگومیر و صدمات جسمی و روانی ناشی از تصادفات نسبت به بازه های زمانی مشابه است.
۲. افزایش آگاهی عمومی و جلب مشارکت مردمی: جلب توجه عمومی و تأکید مجدد بر اهمیت موضوع و سپس آگاهی رسانی به جامعه در خصوص ایمنی در جاده ها، قوانین ترافیکی و رعایت نکات ایمنی از طریق رسانه های رسمی و فضای مجازی همراه با کارگاه های آموزشی و همچنین استفاده از ظرفیت رسانه های همه شهروندان، در این پوش مدنظر است.
۳. گسترش و ارتقای فرهنگ رانندگی ایمن: تغییر نگرش و رفتار رانندگان از طریق ارائه آموزش های مداوم و تبلیغات محیطی و البته مکانیسم های تشویقی.

شکل ۱- اهداف مورد انتظار در پوش #نه به تصادف!

۴. افزایش اعتبار و اعتماد عمومی به نهادهای ذی ربط، تقویت همکاری بین بخشی و بهبود زیرساخت های نظارتی.

۵) مراحل اجرا

این پوش در سه مرحله اجرا خواهد شد. در مرحله اول، از یک اسفند ۱۴۰۳ آغاز می شود و تا ۱۵ فروردین ۱۴۰۴ ادامه خواهد داشت. در پروتکل حاضر، تمرکز بر مرحله اول است.

۶) راهبردهای جامع ارتقاء ایمنی جاده ای و کاهش حوادث رانندگی از طریق اجرای پوش

الف) آموزش و آگاهی رسانی

- انتشار محتوا و اخبار از طریق رسانه های رسمی کشوراعم از مطبوعات، پایگاه های خبری، خبرگزاری ها، صدا و سیما و پلتفرم های آنلاین، تبلیغات محیطی و ... که تاثیر گذار باشد و بتواند پیامدهای رانندگی بی احتیاط و اهمیت رانندگی ایمن و ایمنی جاده ها را به افکار عمومی منتقل نماید.
- **محتوای جذاب پوسترها، اینفوگرافیکها و محتواهای تولید شده توسط کاربران در رسانه های اجتماعی:** اطلاعات، واقعیتها و شواهد از طریق شبکه های اجتماعی مختلف مانند روبیکا، بله، ایتا، واتساپ، اینستاگرام، تلگرام و توئیتر به اشتراک گذاشته می شوند. یکی از روش های مؤثر برای جذب توجه و همراهی مخاطبان، استفاده از اینفوگرافیکهای جذاب است که پیام های مهمی مانند محدودیت سرعت، پیامدهای مصرف روان گردانها و اهمیت بستن کمربند ایمنی را به نمایش می گذارد.
- **همکاری با اینفلوئنسرها:** از ظرفیت های افراد مؤثر و مثبت در رسانه های اجتماعی استفاده خواهد شد تا پیامها به طیف گسترده تری از مخاطبان، به ویژه رانندگان جوان، منتقل گردد.
- **کارگاهها و سمینارهای ایمنی جاده:** کارگاهی در مدارس، دانشگاهها، ادارهها و سازمان های بزرگ برگزار خواهد شد تا مردم در مورد عادات رانندگی ایمن، اهمیت بستن کمربند ایمنی و خطرات رانندگی با حواس پرت و استفاده از تلفن همراه حین رانندگی آموزش ببینند.

ب) پیام های محوری پوش (جهت انتقال به مخاطبان)

- "نه به رانندگی غیر ایمن!": تاکید بر اهمیت رانندگی با خودرو ایمن و پرهیز از مصرف داروها، روان گردان ها و مواد مخدر
- "نه به رانندگی با خواب آلودگی!": تاکید بر خطرات رانندگی با خستگی و خواب آلودگی و توجه به پدیده میکرو اسلیپ (ریز خواب) یا تحت تاثیر داروها، الکل و یا مواد مخدر.
- "نه به رانندگی بی کمربند!": ترویج استفاده از کمربند ایمنی (حتی سرنشینان صندلی عقب) و تاکید بر اینکه بستن کمربند ایمنی می تواند جان افراد را نجات دهد.
- "نه به سرعت غیر مجاز!": تصریح و خاطرنشان نمودن خطر سرعت غیرمجاز، از جمله تاثیر آن بر فاصله توقف و زمان واکنش.
- "نه به موبایل در حین رانندگی!": تشویق رانندگان به تمرکز روی جاده و کنار گذاشتن/خاموش نگاه داشتن تلفن همراه خود هنگام رانندگی.
- "نه به ..."

ج) الزام و پاسخگویی

- **اجرای قوی تر قانون:** افزایش گشت های پلیس در نقاط حادثه خیز، نصب دوربین های کنترل سرعت هوشمند و اجرای آزمایش های الکل و مواد مخدر به صورت تصادفی.

- افزایش جریمه‌ها و متناسب کردن جرائم رانندگی با دهک اجتماعی اقتصادی متخلفان: برای بهبود نظارت‌ها و اجرای مؤثرتر مقررات، مجازات‌های شدیدتری برای رفتارهای خطرناک رانندگی، مانند رانندگی تحت تأثیر مواد یا الکل، استفاده از تلفن همراه هنگام رانندگی، سرعت غیرمجاز و رانندگی پرخطر تعیین خواهد شد.

- سیستم امتیازات گواهینامه: استفاده از سیستم امتیازات گواهینامه به گونه‌ای انجام خواهد شد که به رانندگان ایمن پاداش داده شود و افرادی که تخلفات متعدد رانندگی دارند، جریمه‌های سنگین‌تری دریافت کنند.

- تعریف مشوق‌های قانونی برای رانندگی ایمن و بی‌خطر

(د) فناوری و زیرساخت بهبود طراحی جاده و علائم

- استفاده از ظرفیت‌های استانی و محلی: از تمامی ظرفیت‌های مسئولین استانی بهره‌برداری خواهد شد، از جمله اطمینان از اینکه جاده‌ها به‌درستی طراحی شده و علائم راهنمایی و رانندگی، نشانه‌ها و هشدارها قابل مشاهده و به‌روز باشند.

- استفاده از فناوری: فناوری‌هایی مانند سیستم‌های تشخیص برخورد، هشدارهای خروج از خط و سیستم‌های ترمز ضد قفل که به جلوگیری از تصادفات کمک می‌کنند، به‌طور گسترده مورد استفاده قرار خواهند گرفت. سیاست‌گذاران و مردم تشویق خواهند شد تا در این ویژگی‌های ایمنی سرمایه‌گذاری کنند.

برنامه‌هایی برای رانندگی ایمن: برنامه‌هایی که از ارسال پیامک در حین رانندگی جلوگیری می‌کنند یا برنامه‌هایی که رفتار رانندگی را نظارت می‌کنند، ترویج خواهند شد.

(ه) مشارکت با سازمان‌ها و نهاد‌های اجرایی و مقامات استانی/محلی:

- نیروی انتظامی و پلیس راهور با اعمال قانون نقش بسیار کلیدی و راهبردی در تضمین موفقیت این پوش بر عهده دارند و با انجام گشت‌های ایمنی و بررسی‌های ترافیکی و تلاش برای اصلاح روندهای مشکل‌زا، نقش بسیار مهمی ایفا می‌نمایند.

- وزارت گردشگری و ستادهای سفر: با توجه به اینکه این کمپین در ایام سفرهای نوروزی برگزار می‌شود، اقدامات مؤثر این ستاد می‌تواند نقش مهمی را ایفا نماید.

- تعامل با شرکت‌های بیمه به‌صورت جامع برقرار خواهد شد تا برای رانندگانی که در دوره‌های ایمنی شرکت می‌کنند یا سابقه رانندگی بدون تخلف دارند، تخفیف‌های بیشتری ارائه شود.

- مشارکت عمومی جامعه: مشارکت عمومی جامعه با درگیر کردن مردم، مدارس و مشاغل برای گسترش آگاهی آغاز خواهد شد.

(و) مشارکت با سازمان‌های مردم‌نهاد: از همه نهاد‌های مردم‌نهاد مرتبط درخواست می‌شود که متناوباً با محور فعالیت‌شان،

۷) کانال‌های اطلاع‌رسانی پویش

- **رسانه‌های دیجیتال:** از بله، روبیکا، ایتا، واتساپ، آپارات و ... دیگر پلتفرم‌ها برای دستیابی به مخاطبان گسترده با تبلیغات، ویدیوها و داستان‌های هدفمند استفاده خواهد شد. برای افزایش دسترسی، محتوای قابل اشتراک‌گذاری ایجاد و از تمام ظرفیت‌ها برای به اشتراک‌گذاری استفاده خواهد شد.
- **رسانه‌های جمعی غیر دیجیتال:** از تبلیغات رادیویی، تلویزیونی و چاپی برای دسترسی به جمعیت‌هایی که دسترسی کمتری به رسانه‌های دیجیتال دارند، بهره‌برداری خواهد شد.
- **پویش‌های فضای باز:** پوسترها، بیلبوردها و تابلوهای دیجیتال در مناطق پرتردد مانند بزرگراه‌ها، ایستگاه‌های اتوبوس و مراکز خرید نصب خواهد شد تا دائماً ایمنی جاده را رصد و به رانندگان یادآوری کنند.

۸) جدول زمانی اجرا

مرحله اول از اول اسفند ۱۴۰۳ به مدت ۴۵ روز کاری شامل ۴ فاز کلیدی ذیل:

فاز یک (هفت روز): تحقیق، تولید محتوا و جلب مشارکت.

- راه‌اندازی رسانه اجتماعی خاص پویش (پلتفرم‌های دیجیتال و تارنمای الکترونیک).
- تولید فیلم‌های آموزشی، اینفوگرافیک‌ها پوسترها و نمایشگرها.

فاز دو (یک ماه): افزایش جلب مشارکت عمومی، مشارکت با مسئولین محلی و اجرای رویدادهای عمومی.

- میزبانی کارگاه‌ها، سمینارها و شرکت در جشنواره‌های محلی یا رویدادهای عمومی برای افزایش آگاهی.

فاز سه (۱۵ روز آخر): راه‌اندازی پویش رسانه‌ای سراسری یا منطقه‌ای (تلویزیون، رادیو، تبلیغات آنلاین).

- افزایش استفاده از رسانه‌ها و پویش‌های افراد تأثیرگذار-محور.

فاز نهایی: نظارت، ارزیابی و اجرای پژوهش به منظور پشتیبانی از تغییرات سیاستی مورد نیاز.

- ارزیابی تأثیر پویش از طریق شاخص‌ها و پیمایش‌ها برای سیاست‌های جدید، مانند بهبود اجرای قوانین ایمنی جاده‌ها یا ارتقاء زیرساخت‌های جدید.

۹) شاخص‌های کلیدی ارزیابی عملکرد

- کاهش تعداد تصادفات رانندگی جاده ای: ارزیابی کاهش تصادفات رانندگی (حداقل ۲۰ درصد نسبت به مدت مشابه).
- کاهش تلفات ناشی از تصادفات: کاهش مرگومیر ناشی از تصادفات جاده‌ای در طول اجرای پوش به حداقل ۱۵ درصد نسبت به مدت مشابه.
- افزایش آگاهی عمومی: اندازه‌گیری تأثیر پوش بر آگاهی عمومی از خطرات رانندگی بی‌احتیاط و اهمیت رعایت قوانین ایمنی جاده.
- مشارکت در برنامه‌های آموزشی: ارزیابی تعداد افرادی که در کارگاه‌ها، سمینارها و دوره‌های آموزشی ایمنی جاده شرکت کرده‌اند.
- افزایش استفاده از فناوری‌های ایمنی: سنجش استفاده از برنامه‌ها و سیستم‌های نظارتی رانندگی ایمن مانند اپلیکیشن‌های جلوگیری از پیامک هنگام رانندگی و سیستم‌های هشداردهنده.
- بازخورد و ارزیابی از رسانه‌ها: اندازه‌گیری تأثیر تبلیغات و محتوای رسانه‌ای (دیجیتال و غیر دیجیتال) از طریق پیمایش و تحلیل‌های رسانه‌ای.
- پاسخ به گشت‌های نظارتی و جریمه‌ها: ارزیابی افزایش اجرای مقررات و نظارت‌ها و تأثیر آن بر کاهش تخلفات رانندگی.
- رضایت و مشارکت جامعه: سنجش وضعیت تعامل و مشارکت مردم، مدارس و مشاغل در گسترش آگاهی و حمایت از پوش.

نه به تصادف

پوش ایمنی و سلامت سفر